

ДО ПИТАНЬ МІНІМІЗАЦІЇ БЕЗПРИТУЛЬНИХ СОБАК ТА КОТІВ м. РІВНОГО

(Шевців М. В., канд. вет.наук, професор)
РДГУ, м. Рівне, Україна

Одним із важливих критеріїв належності до європейської цивілізації є ставлення суспільства до тварин. У стрімко плинній урбанізації нагально виникає проблема постійної адаптації тварин, тобто їхня сінурбанізація. Проблема сінурбанізації (освоєння тваринами міського середовища та співіснування їх з людиною в цьому середовищі) все більше привертає увагу дослідників [1, с. 5], які вказують на екологічну та поведінкову дивергенцію популяцій і збільшення видів особин, схильних до сінантропізації (становлення причинного контакту тварин з антропогенними біотопами і їх елементами) [14, с.63; 22, с.84].

На території м. Рівного приблизно кожна 14-та родина має домашню тварину. Для людини є природним утримання домашніх улюбленців, однак їх неконтрольоване розмноження і безвідповідальне ставлення до них власників, з вини яких вони стають втраченими, або загубленими, призводить до постійного збільшення кількості безпритульних тварин.

Неконтрольованій кількості безпритульних тварин сприяє байдуже, негативне, жорстоке ставлення до них, а зрештою й до людей і, таким чином, викликає підвищення конфліктогенності в суспільстві.

Причинами зазначених явищ є:

- недосконалість нормативно-правової бази у даній сфері;
- недостатній рівень свідомості, культури та інформованості власників тварин та мешканців міста, спричиняє те, що основна частина власників тварин взагалі не дотримується правил утримання тварин;
- відмова від тварин з різних причин сприяє збільшенню кількості зграй біля житлових будинків, своїми діями погіршує санітарно-епідеміологічний та епізоотологічний стан у місті.

Популяція безпритульних тварин поповнюється за рахунок:

тварин, які мали власника, але були загублені, залишені з ініціативи власника на вулиці, покинуті в місцях несанкціонованого продажу тощо. Слід зазначити, що подібні явища мають місце внаслідок неконтрольованого та безвідповідального розмноження домашніх тварин;

розмноження існуючих безпритульних тварин (одна самка в рік народжує 8-12 пуценят);

безпритульних тварин, які мігрували з приміських районів на так звані «вільні території».

Найбільш ефективним шляхом регулювання чисельності безпритульних тварин є реалізація засобів запобігання неконтрольованого розмноження тварин, що мають власників, здійснювана державною та/або місцевою владою за участю громадських організацій.

Засобами такого запобігання є:

- стерилізація безпритульних та дворових собак та котів;

- пільгова стерилізація тварин, що мають власника, для соціально вразливих верств населення (з низьким рівнем доходу – пенсіонери, інваліди тощо), заходи з заохочення стерилізації;
- просвітницька робота з населенням (соціальна реклама, публікації, теле- й радіопередачі, лекційна робота в навчальних закладах тощо).

ЛІТЕРАТУРА

1. Заморока А. М. Курс лекцій з етології тварин [рукопис].-Івано-Франківськ, -2007. -60 с.
2. Мешкова Н.Н., Федорович Е.Ю. Ориентировочно-исследовательская деятельность, подражание и игра как психологические механизмы адаптации высших позвоночных к урбанизированной среде.- Москва:Аргус,1996. -226 с.
3. Шевців М.В., Кирильчук О.О. Етологічні особливості сінуранізації тварин /Тези ІІ Всеукр. наук.-практ.конф. «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних дисциплін (28.11.2017 року). –Рівне:РДГУ, 2017. – С.83-89.